

EUROPESE KAMER STRAFRECHT

NIEUWSBRIEF

februari 2015

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de Europese Kamer Strafrecht van de Rechtbank Amsterdam. In de Nieuwsbrief vindt u een maandelijks selectie van de belangrijkste ontwikkelingen, jurisprudentie, annotaties, artikelen en andere publicaties op het gebied van Europees Strafrecht. Klik op de hyperlinks om naar de documenten te gaan. Neem voor vragen of opmerkingen contact op met de EKS via europesekamerstrafrecht@rechtspraak.nl.¹

Heeft u deze Nieuwsbrief doorgestuurd gekregen en wilt u hem rechtstreeks van de EKS ontvangen: [klik hier](#).

In deze Nieuwsbrief komen de volgende onderwerpen aan bod:

- [Artikel 3 EVRM en levenslange gevangenisstraf](#)
- [Artikel 5 EVRM en de Belgische interneringsmaatregel](#)
- [Richtlijn 2010/64/EU, het recht op vertaling en vertolking in het strafproces](#)
- [Uitlevering](#)
- [Korte signaleringen](#)

ARTIKEL 3 EVRM EN LEVENSLANGE GEVANGENISSTRAF

EHRM 3 februari 2015, nr. 57592/08 (Hutchinson t. Verenigd Koninkrijk)

[Uitspraak](#)

Trefwoorden: artikel 3 EVRM, levenslange gevangenisstraf, herbeoordeling

Hutchinson is in 1984 veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf wegens diefstal met braak, verkrachting en drie moorden. De *Secretary of State for the Home Office* nam het advies van de rechter over dat klager de hele straf zou moeten uitzitten. Het *High Court* wees in 2008 een verzoek tot herbeoordeling van de minimumtermijn van zijn gevangenisstraf af, omdat er geen reden was om af te wijken van de beslissing van de *Secretary of State*. Vervolgens wendt de veroordeelde zich tot het Europees Hof en stelt dat zijn levenslange gevangenisstraf een schending betekent van artikel 3 EVRM. Hij stelt dat zijn zaak niet te onderscheiden is van de zaak *Vinter e.a.*, waarin het Hof heeft geoordeeld dat artikel 3 EVRM de “reducibility” van een levenslange gevangenisstraf eist en wel in de vorm van een “review” waarin kan worden beoordeeld of legitieme penologische gronden de voortgezette tenuitvoerlegging nog rechtvaardigen. Het strijdpunt in deze zaak is de vraag of de bevoegdheid van de *Secretary of State* om een tot een levenslange gevangenisstraf veroordeelde vrij te laten op grond van “compassionate grounds” voldoende is om deze levenslange gevangenisstraf “legally and effectively reducible” te maken. In *Vinter* had de *Grand Chamber* twijfels over duidelijkheid van deze nationale wetgeving. In zaken na *Vinter* is de nationale rechter echter specifiek ingegaan op die twijfels en heeft hieromtrent eenstemmige duidelijkheid gegeven: de *Secretary of State* moet de bevoegdheid in overeenstemming met artikel 3 EVRM uitoefenen, zodat de mogelijkheid van vrijlating bestaat in geval van bijzondere omstandigheden die meebrengen dat de straf niet meer gerechtvaardigd is. Het Hof overweegt dat het deze uitleg van de nationale wetgeving door de nationale rechter moet accepteren. De bevoegdheid tot vrijlating, zoals die door de nationale rechter is uitgelegd, voldoet aan de vereisten van artikel 3 EVRM. Er is daarom ook geen schending van artikel 3 EVRM in deze zaak.

februari 2015

ARTIKEL 5 EVRM EN DE BELGISCHE INTERNERINGSMAATREGEL

EHRM 3 februari 2015, nr. 49861/12 en 49870/12 (Vander Velde en Soussi t. België en Nederland)

[Uitspraak](#)

Trefwoorden: artikel 5 EVRM, detentie van geesteszieken, tenuitvoerlegging in een gevangenis

Beide zaken betreffen de tenuitvoerlegging van een interneringsmaatregel die is opgelegd aan ontoerekeningsvatbare personen en die ten uitvoer wordt gelegd in een psychiatrische afdeling van een gevangenis, waar zij geen behandeling ondergaan. Beide klagers zijn (o.m.) wegens seksuele delicten veroordeeld. De interneringsmaatregel is opgelegd in het belang van de veiligheid van de maatschappij en van behandeling van de klagers. Vander Velde is in 1979 en in 1997 veroordeeld tot een interneringsmaatregel. Hij is in totaal 7 keer voorwaardelijk vrijgelaten, maar uiteindelijk toch weer opgenomen. Vander Velde heeft bij de burgerlijke rechter geprobeerd zijn overbrenging naar een psychiatrische instelling te bewerkstelligen, maar hij kreeg in drie instanties nul op het rekest. Tijdens een verlof is hij naar Nederland gevlucht. De Rechtbank Amsterdam oordeelt dat Vander Velde mag worden overgeleverd aan België ter verdere

¹ Eerdere afleveringen van de nieuwsbrief kunt u raadplegen op:
<http://applicaties.rechtspraak.minjus.nl/wiki/Paginas/Europees%20strafrecht.aspx>.

tenuitvoerlegging van de interneringsmaatregel.² Na zijn overlevering wordt Vander Velde weer opgenomen in de gevangenis van Leuven. Aan Soussi is in 1994 de interneringsmaatregel opgelegd. Hij is driemaal voorwaardelijk vrijgelaten en is toen weer opgenomen vanwege het vertonen van agressief gedrag. Ook Soussi heeft vergeefs bij de burgerlijke rechter een overplaatsing naar een psychiatrische instelling gevorderd. Het EHRM toetst de detentie van de klagers aan artikel 5 lid 1 onder e EVRM. De strijdvraag in de onderhavige zaken is als volgt: vindt de detentie van klagers plaats in een daarvoor geschikte instelling? Het Hof merkt op dat er sprake is van opname van vele jaren in een psychiatrische vleugel van gewone gevangenis, meerdere vrijlatingen en meerdere heropnames. Er is echter geen moment geweest van een definitieve invrijheidstelling en klagers' statuut van geïnterneerde is niet gewijzigd. In dergelijke gevallen mogen de opeenvolgende tijdvakken worden beschouwd als één geheel. In de zaak [L.B. t. België](#) heeft het Hof, in het geval van een niet strafrechtelijk verantwoordelijke veroordeelde die zeven jaar had vastgezeten in een daarvoor ongeschikte psychiatrische afdeling van een gewone gevangenis, geoordeeld dat daardoor de band tussen het doel van de detentie en de omstandigheden waarin deze detentie plaatsvond, was verbroken. In deze zaak is er sprake van een soortgelijk geval. Dit geldt ook voor veel andere geïnterneerden die in een psychiatrische afdeling in de gevangenis vastzitten, in afwachting van overplaatsing naar een instelling tot bescherming van de maatschappij of een privé-instelling en die dus niet de behandeling kunnen ondergaan die voor een succesvolle integratie in de samenleving zou kunnen zorgen. De conclusie van het Hof is dan ook dat art. 5 EVRM is geschonden.

februari 2015

RICHTLIJN 2010/64/EU: HET RECHT OP VERTALING EN VERTOLKING IN HET STRAFPROCES

Hoge Raad (strafkamer) 3 februari 2015, ECLI:NL:HR:2015:136

[Uitspraak](#)

Trefwoorden: Richtlijn vertolking en vertaling, artikel 260 lid 5 Sv

In deze zaak gaat het om een Roemeense verdachte die niet is verschenen ter terechtzitting in hoger beroep. Het hof heeft tegen de niet-verschenen verdachte verstek verleend. De verdediging gaat vervolgens in cassatie en voert aan dat aan de verdachte in strijd met artikel 260 lid 5 Sv, ingevoerd ter implementatie van richtlijn nr. [2010/64/EU](#), niet een vertaling in het Roemeens of in een andere voor hem begrijpelijke taal van de appeldagvaarding is toegezonden.

De achterliggende gedachte van deze bepaling houdt onder meer in dat de verdachte effectief kan deelnemen aan zijn strafproces. De verdachte moet kunnen begrijpen van welk feit hij wordt verdacht en moet in staat worden gesteld zich daartegen te verdedigen.³ Indien de verdachte de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst en niet aan de vereisten van artikel 260 lid 5 Sv is voldaan, kan dat volgens de Hoge Raad een grond vormen voor schorsing van het onderzoek ter terechtzitting teneinde daaraan alsnog te voldoen. De Hoge Raad oordeelt dat, gelet op de nationaliteit van de verdachte en de oproeping van een tolk in de Roemeense taal voor de terechtzitting in hoger beroep, het ernstige vermoeden rijst dat de verdachte de Nederlandse taal niet (voldoende) beheerst. Bij de aan de Hoge Raad toegezonden stukken bevinden zich de dagvaarding, een ID-staat SKDB (inhoudende dat de verdachte de Roemeense nationaliteit heeft) en een oproeping van een tolk in de Roemeense taal. Niet blijkt echter dat een schriftelijke vertaling van de appeldagvaarding in het Roemeens is verstrekt. Dit is in strijd met artikel 260 lid 5 Sv. Het hof had moeten onderzoeken of er reden was het onderzoek ter terechtzitting te schorsen, teneinde dit verzuim te herstellen en aldus de verdachte in hoger beroep in de gelegenheid te stellen zijn verdediging te kunnen voorbereiden en zijn proceshouding te kunnen bepalen. Van een zodanig onderzoek blijkt niet. Dat verzuim leidt tot nietigheid van het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep en de naar aanleiding daarvan gegeven uitspraak. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak.

februari 2015

UITLEVERING

Hoge Raad (strafkamer) 10 februari 2015, ECLI:NL:HR:2015:271

[Uitspraak](#)

Trefwoorden: uitlevering, Antilliaanse zaak, onrechtmatige bewijsverkrijging

De zaak betreft een uitleveringsverzoek van de Verenigde Staten. Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie⁴ heeft de uitlevering van de opgeëiste persoon ontoelaatbaar verklaard. In de bestreden uitspraak wordt voorop gesteld dat het vertrouwensbeginsel normaliter het uitgangspunt is in een uitleveringszaak: er dient in beginsel voldoende vertrouwen te bestaan dat de autoriteiten van de verzoekende staat op rechtmatige wijze hun opsporingsmiddelen hebben ingezet. De Amerikaanse autoriteiten hebben in casu hier te lande bijzondere opsporingsmethoden gebruikt zonder bemoeienis van het Nederlandse OM, hebben hier de opgeëiste persoon ondervraagd zonder de Salduz-waARBorgen, en hebben nagelaten een proces-verbaal hiervan op te maken. Omdat het hier gaat om een persoon die de Nederlandse nationaliteit bezit, kan deze ook rekenen op bescherming van zijn eigen nationale strafvorderlijke bepalingen. De litigieuze bewijsmiddelen kunnen via een mogelijk proces in de Verenigde Staten worden gebruikt, en dit staat uitlevering in de weg, aldus het

Oordeel rechtbank

² Amsterdam.pdf

³ Kamerstukken II 2011/2012, 33 355, nr. 3, p. 1-2.

⁴ Van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Gemeenschappelijk Hof van Justitie. De Hoge Raad casseert dit oordeel. Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie heeft aldus miskend dat aan de rechter die over de toelaatbaarheid van de uitlevering beslist, geen oordeel toekomt over de rechtmatigheid van de bewijsgaring ten behoeve van de strafzaak in de verzoekende staat. Daarbij verwijst de Hoge Raad naar een eerder arrest: [ECLI:NL:HR:2001:AB3324](#). De bestreden uitspraak kan niet in stand blijven en de zaak wordt terugverwezen naar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, die de toelaatbaarheid van de verzochte uitlevering opnieuw moet beoordelen.

februari 2015

Rechtbank Noord-Holland 12 februari 2015, ECLI:NL:RBNHO:2015:949

[Uitspraak](#)

Trefwoorden: uitlevering, "seksrabbijn", toelaatbaarverklaring, rechtsmacht, vermoeden van schuld

De zaak betreft een uitleveringsverzoek van Israël. De raadsman stelt zich op het standpunt dat Israël geen rechtsmacht heeft m.b.t. de feiten waarvoor uitlevering wordt verzocht. Deze feiten zijn buiten het grondgebied van Israël gepleegd en voorts beschikt de opgeëiste persoon niet over de Israëlische nationaliteit. De uitleveringsrechter verwerpt dit verweer. In beginsel komt aan de uitleveringsrechter geen oordeel toe over de rechtsmacht van de verzoekende staat. Alleen in uitzonderlijke gevallen, waarbij exact zodanige feiten en omstandigheden zijn aangevoerd waaruit een rechtstreeks en ernstig vermoeden rijst dat de verzoekende staat geen rechtsmacht heeft en derhalve geen belang heeft bij uitlevering, is het de uitleveringsrechter toegestaan zich uit te laten over de rechtsmacht van de verzoekende staat. In deze zaak is niet sprake van een dergelijke situatie. De verdediging voert verder (onder meer) aan dat de opgeëiste persoon niet schuldig is aan de hem verweten feiten. Er zou sprake zijn van valse aangiften en van bereidheid van de aangevers om deze aangiften te herzien. Bovendien heeft de opgeëiste persoon verklaringen van medeverdachten overgelegd, waaruit zou blijken dat zij het slachtoffer op eigen initiatief en niet in opdracht van de opgeëiste persoon hebben mishandeld. De rechtbank stelt vast dat met dat verweer de onschuld van de opgeëiste persoon aan de feiten waarvoor zijn uitlevering wordt verzocht niet onverwijld is aangetoond. Nader en diepgaand onderzoek is vereist, waarvoor de uitleveringsprocedure zich niet leent. De schuldvraag moet bij uitstek worden beantwoord door de strafrechter in de verzoekende staat. Tot slot is door de raadsman aangevoerd dat ernstige medische problemen van de opgeëiste persoon de uitlevering dwarsbomen. De rechtbank overweegt dat, wat er ook zij van de gezondheid van de opgeëiste persoon, een en ander niet aan toelaatbaarverklaring van de uitlevering in de weg staat. Het is uiteindelijk aan de Minister van Veiligheid en Justitie – die ook beslist of uitlevering daadwerkelijk zal plaatsvinden – om te beoordelen of de fysieke gesteldheid van de opgeëiste persoon zich tegen zijn uitlevering verzet. De rechtbank verklaart de uitlevering aan Israël toelaatbaar.

februari 2015

Rechtbank Den Haag 27 januari 2015, ECLI:NL:RBDHA:2015:708

[Uitspraak](#)

Trefwoorden: uitlevering, specialiteitsbeginsel, goede rechtsbedeling, artikel 8 EVRM, terugkeergarantie

De Verenigde Staten hebben op 23 augustus 2012 de uitlevering van eiser verzocht met het oog op zijn strafrechtelijke vervolging wegens computervredebreuk en een aantal gerelateerde feiten (deelname aan een criminele organisatie, het vervalsen van betaalpassen, oplichting en witwassen). Eiser heeft de Russische nationaliteit. In 2013 heeft Rusland ook een verzoek tot uitlevering van eiser gedaan met betrekking tot min of meer hetzelfde feitencomplex. Bij [uitspraak van 16 april 2014](#) heeft de Rechtbank Rotterdam zowel de uitlevering aan de Verenigde Staten, als de uitlevering aan Rusland toelaatbaar geacht. De minister heeft echter bij beschikking van 28 oktober 2014 de uitlevering aan de Verenigde Staten toegestaan en de uitlevering aan Rusland geweigerd. De minister van Veiligheid en Justitie heeft daarbij in acht genomen dat het verzoek van de Verenigde Staten eerder is gedaan, waardoor aan dat verzoek voorrang moet worden gegeven. Verder staat de wetgeving van de Russische Federatie niet toe dat Russische staatsburgers worden uitgeleverd. Dit betekent dat een eventuele verderlevering aan de Verenigde Staten onmogelijk is. Naar het oordeel van de minister is dit een tweede, in artikel 35 Uitleveringswet genoemde grond, om de uitlevering aan de Verenigde Staten toe te staan. De minister ziet verder geen reden om eraan te twijfelen of het specialiteitsbeginsel wordt nageleefd, vanwege het vertrouwensbeginsel dat tussen staten geldt. De eiser vordert bij de voorzieningenrechter primair de Staat te bevelen hem niet uit te leveren aan de Verenigde Staten en subsidiair bij de Verenigde Staten een terugkeergarantie te bedingen, zodat hij via Nederland kan worden doorgeleverd aan Rusland. De eiser voert aan dat de minister niet in redelijkheid heeft kunnen komen tot de beslissing om hem uit te leveren aan de Verenigde Staten. De eiser voert onder andere aan dat uitlevering aan de Verenigde Staten strijdig is met het specialiteitsbeginsel, met de goede rechtsbedeling en met art. 8 EVRM. Ten aanzien van het specialiteitsbeginsel overweegt de voorzieningenrechter dat op grond van het vertrouwensbeginsel moet worden aangenomen dat de Verenigde Staten het specialiteitsbeginsel zullen eerbiedigen. Verder wijst de voorzieningenrechter op de verklaring van de Officier van Justitie in New Jersey dat er geen aanklachten te verwachten zijn van andere districten. Indien de eiser toch wordt vervolgd in een ander district, kan hij zich hiertegen verweren met de beschikking van de minister. Ten aanzien van het belang van goede rechtsbedeling overweegt de voorzieningenrechter dat de minister op dit punt beleidsvrijheid toekomt, zodat zijn beslissing slechts marginaal kan worden getoetst. De voorzieningenrechter oordeelt dat deze klacht niet kan slagen, omdat de minister de criteria van artikel 35 UW voldoende heeft meegewogen. Ten aanzien van art. 8 EVRM oordeelt de voorzieningenrechter dat een beperking hierop mogelijk is bij gevallen genoemd in art. 8 lid 2 EVRM. In deze zaak is voldaan aan de criteria genoemd in art. 8 lid 2 EVRM. De voorzieningenrechter overweegt dat die inbreuk op het gezinsleven inherent is aan uitlevering en detentie en dat die inbreuk wordt gerechtvaardigd door de belangen van de Staat. Verder bestaat er naar het oordeel van de voorzieningenrechter geen grond voor een terugkeergarantie. Het uitleveringsverdrag met de Verenigde Staten

biedt daarvoor geen ruimte. De in het Europees Verdrag betreffende uitlevering neergelegde bevoegdheid om de uitlevering te weigeren betreft slechts de eigen onderdanen. Eiser voldoet niet aan de voorwaarden om als niet-Nederlander te worden aangemerkt als onderdaan van Nederland. De vorderingen worden niet toegewezen.

februari 2015

KORTE SIGNALERINGEN

Artikel, M. Biral, *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice. The Right to Examine or Have Examined Witnesses as a Minimum Right for a Fair Trial*, (Deel 22, Nummer 4), p. 331-350.

[Vakliteratuur](#)

Trefwoorden: artikel 6 lid 3 EVRM, eerlijk proces, mensenrechten

februari 2015

Jurisprudentie, EHRM 27 januari 2015, 59552/08 (*Rohlena t. Tsjechië*).

[Jurisprudentie](#)

Trefwoorden: artikel 7 EVRM, voorzienbaarheid, mate van strengheid, continuerend strafrechtelijk feit.

februari 2015

Artikel, E. van Sliedregt, 'Dadelijke tenuitvoerlegging van straffen en de onschuldpresumptie', *RMThemis* 2015/1.

[Artikel](#)

Trefwoorden: dadelijke tenuitvoerlegging, onschuldpresumptie, artikel 6 EVRM, artikel 557 lid 1 Sv

februari 2015

Artikel, P. Louwse, 'Europese registers tegen witwassen en belasting ontduiken', *Advocatenblad*, 28 januari 2015.

[Artikel](#)

Trefwoorden: register financiële geldstromen, witwassen en belastingontduiking

februari 2015

Jurisprudentie, HR 19 december 2014, ECLI:NL:PHR:2014:2728 (concl. A-G Niessen)

[Jurisprudentie](#)

Trefwoorden: zelfincriminatie, artikel 6 EVRM, belastingrecht

februari 2015

Artikel, J. Vrielink, 'Het juridisch bekampen van *Mein Kampf*', *NJB* 2015/205, p. 242-249.

[Artikel](#)

Trefwoorden: artikel 10 EVRM, vrijheid van meningsuiting, artikel 137e Sr

februari 2015

Artikel, 'Informatierecht verdachte aangescherpt', *Blauw nr. 01*, 02/02/2015.

[Artikel](#)

Trefwoorden: informatierecht, minimumregels, EU, Salduz-folder

februari 2015

Artikel, W.F. van Hattum, 'Non bis in idem in Europa: de zaken Spasic en M.', *Nederlands tijdschrift voor Europees recht* 2015/1.

[Artikel](#)

Trefwoorden: Spasic, M., ne bis in idem, Hof van Justitie

februari 2015

Artikel, 'Pedofielenvereniging Martijn definitief verboden', *NOS*, 03/02/2015.

[Artikel](#)

Trefwoorden: EHRM, vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vereniging, definitief

februari 2015

Artikel, R. van der Hoeven & B. Ribbe, 'Wat (her)zien ik?', *NJB* 2015/249.

[Artikel](#)

Trefwoorden: Wetboek van Strafvordering, Europese regelgeving, herziening

februari 2015

Wet en regelgeving, wet van 28 januari 2015, *Stb.* 2015, 40. Implementatie van richtlijn 2011/99/EU van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 13 december 2011 betreffende het Europees beschermingsbevel (PbEU L 338).

[Staatsblad](#)

[Richtlijn](#)

Trefwoorden: Europees beschermingsbevel, richtlijn 2011/99/EU

februari 2015

Artikel, M. Luchtman & J. Ouwerkerk, 'Ook voor het Europees Openbaar Ministerie geldt de rechtsstaat', *Tijdschrift voor bijzonder strafrecht en handhaving*, 10/02/2015.

[Artikel](#)

Trefwoorden: Europees Openbaar Ministerie, opsporing, vervolging, bescherming van burgers

februari 2015

Brief, Voornemen tot afschaffing verlofstelsel art. 410a Sv (zie p. 77), mede n.a.v. beslissing VN-Mensenrechtencomité (Communication No. 2079.2011, Timmer t. Nederland), 03/02/2015

Trefwoorden: Wetboek van Strafvordering, modernisering, herziening, verlofstelsel

[Brief](#)
[Beslissing](#)
februari 2015

Wet en regelgeving, Wetsvoorstel inzake het recht op toegang tot een advocaat in strafzaken ingediend bij de Tweede Kamer (implementatie van richtlijn 2013/48/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2013 betreffende het recht op toegang tot een advocaat in strafprocedures en in procedures ter uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel en het recht om een derde op de hoogte te laten brengen vanaf de vrijheidsbeneming en om met derden en consulaire autoriteiten te communiceren tijdens de vrijheidsbeneming (PbEU L 294)).

Trefwoorden: recht op toegang tot een advocaat, richtlijn 2013/48/EU

[Richtlijn](#)
februari 2015